

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

**ТРЕНЕРСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ І ТАНЦЮВАЛЬНИХ ВИДІВ СПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол № 1 від 27.08.2020 р.)
Голова Науково-методичної ради
_____ М. В. Дутчак

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ КОНТАКТНОЇ ТА БЕЗКОНТАКТНОЇ
ІМПРОВІЗАЦІЇ**

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

спеціальність: 024 Хореографія

спеціалізація: Хореографія

освітньо-професійна програма: Хореографія

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК.ЦС 14

мова навчання: українська

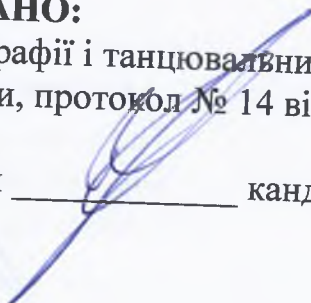
Київ - 2020

РОЗРОБНИК:

Хоцяновська Людмила Францівна, доцент кафедри хореографії і танцювальних видів спорту, Заслужена артистка України, khotsya@ukr.net

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою хореографії і танцювальних видів спорту
(засідання кафедри, протокол № 14 від 26.08.2020 р.)

Завідувач кафедри канд. фіз. вих. і спорту, Соронович І. М.

ПОГОДЖЕНО:

Начальник навчально-методичного відділу

 С. І. Попович

Начальник відділу забезпечення якості вищої освіти

 О. І. Рудешко

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема ознайомлення з контактною та безконтактною імпровізацією як напрямом сучасного хореографічного мистецтва та особливостями імпровізаційного творчого процесу; засвоєння навиків сольної імпровізації, імітаційної та не імітаційної взаємодії, парної та групової взаємодії; накопичення теоретичних знань та практичних умінь по проведенню занять з контактної та безконтактної імпровізації. Обсяг дисципліни – 8 кредитів ЄКТС. Основні теми: імпровізація як напрям сучасного хореографічного мистецтва; дзеркальне відображення руху у парних та групових вправах; унісонне відображення руху у парних та групових вправах; зміна ролі у вправах на дзеркальне відображення руху; зміна ролі у вправах на унісонне відображення руху; активні та пасивні ролі у вправах; методика побудови уроку з контактної та безконтактної імпровізації; комбінування імітаційних та неімітаційних способів взаємодії партнерів. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену/заліку.

Abstract of a discipline. The discipline is aimed at forming the general and professional competences determined by the educational and professional programme, in particular familiarization with contact and contactless improvisation as a direction of contemporary choreographic art and features of the improvisational creative process; mastering the skills of solo improvisation, imitation and non-imitation interaction, pair and group interaction; accumulation of theoretical knowledge and practical skills for conducting contact and contactless improvisation classes. The volume of discipline is 8 ECTS credits. The main topics are: improvisation as a direction of contemporary choreographic art; mirror reflection of movement in paired and group exercises; unison reflection of movement in paired and group exercises; change of role in exercises for mirror reflection of movement; changing of role in exercises for unison reflection of movement; active and passive roles in exercises; methodology for creating a lesson in contact and contactless improvisation; combining imitation and non-imitation ways of partner interaction. The final assessment is based on the results of the current control and examination/test.

Мета навчальної дисципліни – формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема засвоєння теорії та методики виконання контактної та безконтактної імпровізації; набуття практичних навичок побудови і проведення занять в хореографічних колективах; набуття практичних навичок імпровізації та взаємодії партнерів у контактній та безконтактній імпровізації.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Методика викладання контактної імпровізації» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 Хореографія

Шифр	Компетентності
Інтегральні компетентності	
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, в мистецькій освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	
ЗК02	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК03	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК04	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК05	Навички здійснення безпечної діяльності.
Фахові компетентності спеціальності	
ФК2	Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.
ФК3	Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах
ФК4	Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
ФК5	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
ФК6	Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва.
ФК7	Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

ФК8	Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.
ФК9	Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції.
ФК10	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа-мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації і презентації.
ФК11	Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.
ФК12	Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
ФК13	Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.
ФК14	Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.
ФК15	Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.
ФК16	Здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і добродійних взаємовідносин в сфері виробничої діяльності.

Обсяг навчальної дисципліни – 8 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форма навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	0	0	112	0	128	240

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами: «Мистецтво балетмейстера», «Методика викладання сучасного танцю», «Методика викладання класичного

танцю», «Методика викладання народно-сценічного танцю», «Методика викладання бального танцю».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	усього	у тому числі			усього			
		л.	прак.	с. р.		л.	прак.	с. р.
Модуль 1. Імпровізація як творчий процес								
Тема 1. Імпровізація як напрям сучасного хореографічного мистецтва	12		6	16				
Тема 2. Імпровізаційні етюди на безперервне виконання кількох танців	12		6	6				
Тема 3. Імпровізована варіація	12		6	6				
Тема 4. Вправи на відчуття простору	12		6	6				
Тема 5. Контрастний рух у вправах	12		6	6				
Всього	60		30	30				
Модуль 2. Основи безконтактної імпровізації								
Тема 6. Дзеркальне відображення руху у парних та групових вправах	28		12	16				

Тема 7 Унісонне відображення руху у парних та групових вправах	32		14	18				
Всього	60		26	34				
Модуль 3. Зміна ролі у безконтактній імпровізації								
Тема 8 Зміна ролі у вправах на дзеркальне відображення руху	26		12	14				
Тема 9 Зміна ролі у вправах на унісонне відображення руху	34		18	16				
Всього	60		30	30				
Модуль 4. Структура уроку з контактної і безконтактної імпровізації								
Тема 10 Активні та пасивні ролі у вправах	14		6	8				
Тема 11 Робота з вагою	10		4	6				
Тема 12 Комбінування імітаційних та неімітаційних способів взаємодії партнерів	20		10	10				
Тема 13 Методика побудови уроку з імпровізації та контактної імпровізації	16		6	10				

Всього	60		26	34				
Всього годин:	240		112	128				

***Зміст навчальної дисципліни за темами
I семестр***

Модуль 1. Імпровізація як творчий процес

Тема 1. Імпровізація як напрям сучасного хореографічного мистецтва

Характеристика поняття імпровізація.

Імпровізація як різновид художньої творчості. Часове поєднання складання і виконання твору.

Творення в процесі виконання без попередньої підготовки. Імпровізація – першооснова творчого процесу. Імпровізація як підготовчий етап складання хореографічного твору.

Контактна імпровізація як форма. Інтуїтивна взаємодія двох або більше танцівників. Дослідження змін динаміки рухів між танцівниками.

Імпровізація в інших видах мистецтва. Імпровізація як компонент виконавської майстерності. Образ в хореографії, імпровізація як засіб його творення.

Витоки імпровізації як напряму сучасної хореографії. Творчість А. Дункан. «Система виразного жесту» Дельсарта. Метод Є.-Ж. Далькроза. Імпровізація як дослідження. Зародження танцювально-рухової терапії.

Імпровізаційні перформанси. Особливості імпровізаційних вистав.

Значення імпровізації для виховання творчої особистості. Активізація пам'яті, уяви і здібності до відображення руху. Розвиток концентрації та фокусування уваги.

Тема 2. Імпровізаційні етюди на безперервне виконання кількох танців

Поняття етюд. Місце етюду на занятті.

Виконання вправи соло та в дуеті. Використання різнопланових музичних фрагментів для акомпанементу (вальс, танго, рок-н-рол, блюз та ін.). Заміна музичних фрагментів без зупинки і попередження. Зміна характеру рухів відповідно до зміни характеру і темпу музики.

Тема 3. Імпровізована варіація

Поняття варіація. Варіація як невеликий танець, технічно ускладнений і композиційно розгорнутий.

Варіація на одного, кількох чоловік, чоловіча, жіноча, швидка та повільна.

Складання імпровізаційних варіацій з використанням дрібних технічно складних рухів, великих стрибків, обертань.

Використання різноманітних видів кроків, обертань, нетрадиційних переміщень на підлозі типу перекатів та перевертів.

Індивідуальні акценти і змістові відтінки у виконанні танцювальних рухів. Акторська гра і хореографічний текст.

Тема 4. *Вправи на відчуття простору*

Використання простору у вправах. Активне переміщення танцівника у просторі як по горизонталі, так і по вертикалі. Використання різноманітних напрямлень та ракурсів.

Варіанти вправ на відчуття простору. Просування заданим малюнком. Рух у тісній групі. Рух з закритими очима.

Тема 5. *Контрастний рух у вправах*

Необхідність практики спостереження і швидкого реагування на зміни у діях партнера.

Варіанти вправ. Протиставлення швидкого та повільного руху. Чергування сильних і слабких. Методика виконання вправ з контрастним рухом. рухів. Протиставлення партерних рухів рухам у рівні стоячи.

II семестр

Модуль 2. Основи парної імпровізації

Тема 6. *Дзеркальне відображення руху у парних та групових вправах*

Дзеркальне відображення двох танцівників як основа парної імпровізації. Здібність сприймати і відтворювати рух. Виникнення нового руху із спостереження і реагування на рух партнера.

Методика виконання вправ на віддзеркалювання. Виконання вправи парою. Ролі ведучого і веденого, вимоги до їх виконання. Розповсюджені помилки. Варіанти парних вправ на дзеркальне відображення.

Методика виконання групових вправ на дзеркальне відображення руху без зміни ролей партнерів. Дослідження групових позувань та їх віддзеркалювання. Групова вправа на подвійне дзеркальне відображення руху.

Тема 7. *Унісонне відображення руху у парних та групових вправах*

Імітація за принципом тотожності. Необхідність практики спостереження і точного відтворення руху.

Методика виконання парних вправ на унісонне відображення руху.

Використання простору у вправах унісон.

Ролі ведучого і веденого, вимоги до їх виконання. Розповсюджені помилки.

Методика виконання групових вправ на унісонне відображення руху.
Варіанти вправ.

Унісонне відображення руху у двох групах з їх взаємодією. Вправи з двома ведучими, перехід ведених від одного ведучого до іншого.

Поєднання праної та групової імітаційної взаємодії партнерів в імпровізаційних етюдах.

III семестр

Модуль 3. Зміна ролі у парній імпровізації

Тема 8. Зміна ролі у парних та групових вправах на дзеркальне відображення руху

Парні вправи на дзеркальне відображення руху зі зміною ролі.

Методика виконання вправ. Розповсюджені помилки.

Методика виконання групових вправ на дзеркальне відображення руху зі зміною ролей партнерів. Умови виконання вправи.

Поєднання праної та групової дзеркальної взаємодії партнерів зі зміною ролі в імпровізаційних етюдах.

Тема 9. Зміна ролі у парних та групових вправах на унісонне відображення руху

Варіанти вправ на унісонне відображення руху.

Парні вправи. Методика виконання. Ролі партнерів під час виконання вправи. Способи зміни ролі під час виконання вправи. Розповсюджені помилки.

Унісонне відображення руху зі зміною ролей партнерів у групі з трьох, чотирьох танцівників, у великій групі. Способи зміни ведучого під час виконання вправи.

Поєднання праної та групової унісонної взаємодії партнерів зі зміною ролі в імпровізаційних етюдах.

IV семестр

Модуль 4. Структура уроку з контактної імпровізації

Тема 10. Активні та пасивні ролі у парних та групових вправах

Розділ вправ «активні та пасивні ролі». Методика виконання.

Ролі активного та пасивного, вимоги до їх виконання. Способи керування пасивним партнером. Розповсюджені помилки.

Ведення партнера. Ролі ведучого та веденого, вимоги до їх виконання. Розповсюджені помилки. Зміна партнерів під час вправи.

Імпровізовані дуетні етюди з використанням неімітаційних способів взаємодії партнерів. Зміна ролей між партнерами.

Тема 11. Робота з вагою

Розділ вправ «робота з вагою». Методика виконання вправ. Спільний розподіл ваги між партнерами. Набуття досвіду руху в дуєті.

Вправи для двох танцівників. Групові вправи.

Парні та групові імпровізаційні етюди з використанням роботи з вагою.

Тема 12. Комбінування імітаційних та неімітаційних способів взаємодії партнерів у танцювальній імпровізації

Комбінування різних способів імітаційної взаємодії партнерів у парних вправах. Поєднання способів дзеркального відображення та унісонного відображення руху. Вимоги до виконання вправ. Варіанти переходу від одного способу до іншого.

Комбінування різних способів імітаційної взаємодії партнерів у групових вправах.

Поєднання парної і групової взаємодії партнерів у імпровізаційних етюдах з комбінуванням способів взаємодії. Варіанти переходу від одного способу взаємодії до іншого. Вимоги до виконання вправ.

Комбінування різних способів неімітаційної взаємодії партнерів у парних вправах. Поєднання неімітаційних способів взаємодії («активні та пасивні ролі», «ведення партнера», «робота з вагою») в імпровізаційних етюдах. Вимоги до виконання вправ. Перехід від одного способу взаємодії до іншого.

Комбінування неімітаційних та імітаційних способів взаємодії партнерів. Імпровізаційні етюди з поєднанням різноманітних способів взаємодії між партнерами.

Поєднання парної і групової взаємодії партнерів у імпровізаційних етюдах. Варіанти переходу від одного способу взаємодії до іншого. Вимоги до виконання вправ. Комбінування імітаційних та неімітаційних способів взаємодії у групових вправах.

Тема 13. Методика побудови уроку з імпровізації та контактної імпровізації

Складові уроку з імпровізації.

Розігрів, його варіанти. Фізична та емоційна підготовка танцівника до роботи.

Види вправ: прості, складні, індивідуальні, парні, групові. Способи взаємодії партнерів у вправах.

Основна частина уроку: сольна танцювальна імпровізація, контактна танцювальна імпровізація. Заключна частина уроку.

Взаємозв'язок і пропорційність усіх частин уроку. Методична послідовність вправ: «від простого до складного». Контраст у виборі вправ, що складають урок. Контрольні вправи як засіб перевірки.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин
Тема 1. Імпровізація як напрям сучасного хореографічного мистецтва	Імпровізація як напрям сучасного хореографічного мистецтва	2
Тема 2. Імпровізаційні етюди на безперервне виконання кількох танців	Імпровізаційні етюди на безперервне виконання кількох танців	2
Тема 3. Імпровізована варіація	Імпровізована варіація	2
Тема 4. Вправи на відчуття простору	Вправи на просування	4
	Рух з закритими очима	2
Тема 5. Контрастний рух у вправах	Контрастний рух за темпом	2
	Контрастний рух за рівнем.	2
Тема 6. Дзеркальне відображення руху у парних та групових вправах	Дзеркальне відображення руху у парних вправах	6
	Дзеркальне відображення руху у групових вправах	6
Тема 7. Унісонне відображення руху у парних та групових вправах	Унісонне відображення руху у парних вправах	6
	Унісонне відображення руху у групових вправах	6
Тема 8. Зміна ролі у вправах на дзеркальне відображення руху	Зміна ролі у парних вправах на дзеркальне відображення руху	6
	Зміна ролі у групових вправах на дзеркальне відображення руху	6
Тема 9. Зміна ролі у	Зміна ролі способом повороту	6

вправах на унісонне відображення руху	Зміна ролі способом до-за-до	6
	Зміна ролі способом руху за дугою	6
Тема 10. Активні та пасивні ролі у вправах	Способи взаємодії партнерів у вправах «активні і пасивні ролі»	6
	Способи взаємодії партнерів у вправах «активні і пасивні ролі»	6
Тема 11. Робота з вагою	Робота з вагою	4
Тема 12. Комбінування імітаційних та неімітаційних способів взаємодії партнерів	Комбінування імітаційних способів взаємодії партнерів	4
	Комбінування неімітаційних способів взаємодії партнерів	4
	Комбінування імітаційних та неімітаційних способів взаємодії партнерів	6
Тема 13. Методика побудови уроку з контактної імпровізації	Структура уроку з контактної імпровізації	4
	Складання уроку з контактної імпровізації	4
	Методика проведення уроку з контактної імпровізації	4
Всього годин:		112

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин
Тема 1. Імпровізація як напрям сучасного хореографічного мистецтва	Опрацювати літературні джерела із даної теми.	4
	Сформулювати поняття «імпровізація».	2
	Визначити специфічні особливості імпровізації як особливого творчого процесу.	4
Тема 2. Імпровізаційні етюди	Опрацювати літературні джерела із даної	1

на безперервне виконання кількох танців	теми.	
	Удосконалити практичні навички імпровізування рухів відповідно до характеру музичного супроводу.	2
	Підібрати музичний матеріал для вправ на безперервне виконання кількох танців.	1
Тема 3. Імпровізована варіація	Опрацювати літературні джерела з даної теми.	1
	Відпрацювати техніку виконання окремих технічно-ускладнених рухів та їх поєднання.	1
	Удосконалити практичні навички складання імпровізованої варіації.	1
	Віднайти індивідуальні акценти і змістові відтінки у виконанні танцювальних поєднань.	1
Тема 4. Вправи на відчуття простору	Опрацювати літературні джерела із даної теми.	1
	Удосконалити практичні навички використання простору в імпровізаційних вправах.	1
	Відпрацювати навички просування заданим малюнком.	1
	Відпрацювати прийому руху у тісній групі.	1
Тема 5. Контрастний рух у вправах	Опрацювати літературні джерела з даної теми.	2
	Удосконалити практичні навички використання контрастних рухів в імпровізаційних вправах.	2
	Відпрацювати навички імпровізування у партерних рівнях.	2
Тема 6. Дзеркальне відображення руху у парних та групових вправах	Опрацювати літературні джерела з даної теми.	4
	Визначити специфічні особливості дзеркального відображення руху як способу імітаційної взаємодії партнерів у танцювальній імпровізації.	4
	Удосконалити навички точного відтворення руху партнера.	4

Тема 7. Унісонне відображення руху у парних та групових вправах	Опрацювати літературні джерела з даної теми.	4
	Набути практичні навички спостереження і реагування на рух партнера.	6
	Удосконалити навички точної імітації руху партнера.	4
Тема 8. Зміна ролі у вправах на дзеркальне відображення руху	Опрацювати літературні джерела з даної теми.	4
	Удосконалити навички точної імітації руху партнера під час зміни ролі.	6
	Закріпити навички синхронності руху партнерів у процесі виконання вправи.	4
Тема 9. Зміна ролі у вправах на унісонне відображення руху	Опрацювати літературні джерела з даної теми.	4
	Удосконалити практичні навички імпровізування рухів у ролі ведучого та перехід до ролі веденого.	6
	Удосконалити практичні навички точного відтворення рухів у ролі веденого та перехід до ролі ведучого.	6
	Підібрати музичний матеріал для вправ.	6
Тема 10. Активні та пасивні ролі у вправах	Опрацювати літературні джерела з даної теми.	2
	Відпрацювати відчуття довіри до партнера.	4
	Набути досвіду руху в дуеті.	4
	Удосконалити технічні прийоми здійснення контакту між партнерами	4
Тема 11. Робота з вагою	Опрацювати літературні джерела з даної теми.	2
	Удосконалити прийоми використання роботи з вагою у парних імпровізаційних етюдах.	1
	Підібрати музичний матеріал до виконання вправ.	2
Тема 12. Комбінування імітаційних та неімітаційних способів взаємодії	Опрацювати літературні джерела з даної теми.	6
	Удосконалити прийоми комбінування імітаційних та неімітаційних способів взаємодії у парних вправах.	6

партнерів	Відпрацювати специфічні технічні прийоми комбінування різних способів взаємодії у групових вправах.	1
Тема 13. Методика побудови уроку з контактної імпровізації	Опрацювати літературні джерела з даної теми.	1
	Визначити складові заняття з імпровізації та контактної імпровізації. Підібрати відповідний музичний матеріал до характеру вправ.	1
	Засвоїти методичну послідовність підбору та виконання вправ.	1
	Підібрати відповідний музичний матеріал до характеру вправ.	1
Всього годин		128

Очікувані результати навчання з дисципліни: застосування теоретичних знань та практичних умінь по проведенню уроку з контактної імпровізації для розв'язання конкретних задач у сфері хореографії і танцювальних видів спорту та організації реалізації у відповідній сфері проектів інноваційного характеру завдяки:

знанням: особливостей контактної імпровізації як напряму сучасного хореографічного мистецтва; її місця у виконавському і балетмейстерському мистецтві; методики виконання просторових, імітаційних та не імітаційних вправ; методики побудови уроку з контактної імпровізації;

умінням: розуміти музику і втілювати характер музичного твору в імпровізованих танцювальних рухах; вільно імпровізувати під музичний супровід; володіти танцювальним простором; володіти пластичним потенціалом тіла, необхідним для максимальної свободи самовиразу; взаємодіяти з партнером і групою партнерів; складати вправи уроку контактної та безконтактної імпровізації.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Методика викладання контактної та безконтактної імпровізації» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 Хореографія

Шифр	Програмні результати навчання
ПРН 3	Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань.
ПРН 4	Володіти іноземною мовою в обсязі, необхідному для спілкування в соціально-побутовій та професійній сферах.
ПРН 5	Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у

	професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.
ПРН 6	Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.
ПРН 7	Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проєкту.
ПРН 8	Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.
ПРН 9	Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
ПРН 10	Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.
ПРН 11	Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.
ПРН 12	Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
ПРН 13	Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.
ПРН 14	Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора
ПРН 15	Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.
ПРН 16	Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.
ПРН 17	Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.
ПРН 18	Знаходити оптимальні підходи до формування і розвитку творчої особистості.
ПРН 19	Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу
ПРН 20	Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку, екзамену.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних заняттях або в установленому порядку з тем, заняття з яких було пропущене здобувачем вищої освіти. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
Тема 1. Імпровізація як напрям сучасного хореографічного мистецтва	Експрес-контроль	20
Тема 2. Імпровізаційні етюди на безперервне виконання кількох танців	Практичний показ	20
Тема 3. Імпровізована варіація	Практичний показ	20
Тема 4. Вправи на відчуття простору	Практичний показ	20
Тема 5. Контрастний рух у вправах	Практичний показ	20
	Всього	100
Тема 6. Дзеркальне відображення руху у парних та групових вправах	Практичний показ	30
Тема 7. Унісонне відображення руху у парних та групових вправах	Експрес-контроль Практичний показ	70
	Всього	100
Тема 8. Зміна ролі у вправах на дзеркальне відображення руху	Практичний показ	36
Тема 9. Зміна ролі у вправах на унісонне відображення руху	Практичний показ	54
	Всього	100
Тема 10. Активні та пасивні ролі у вправах	Практичний показ	24
Тема 11. Робота з вагою	Практичний показ	12
Тема 12. Комбінування імітаційних та неімітаційних способів взаємодії партнерів	Практичний показ	40
Тема 13. Методика побудови уроку з контактної імпровізації	Експрес-контроль Практичний показ	24
	Всього	100

Науково-педагогічний працівник під час завершення уроку з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами подальших практичних занять, ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення

кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку/екзамену не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Заліки/екзамени проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Забута Б. Музичне забезпечення хореографічних постановок / Б. Забута. – Рівне: Волинські обереги, 2011. – 195 с.
2. Хоцяновська Л. Генезис танцювальної імпровізації у ХХ ст. / Л. Хоцяновська // Вісник ХДФДМ. – 2012. - №5. – с. 173-177.
3. Хоцяновська Л. Методика виконання імпровізації та контактної імпровізації / Л. Ф. Хоцяновська, А. Ю. Рехвіашвілі : навчальний посібник. – Київ : КНУКіМ, 2017. – 101 с.
4. Хоцяновська Л. Особливості викладання імпровізації на кафедрі класичної хореографії / Л. Хоцяновська // Вісник КНУКіМ: Зб. Наук. Праць. - Вип. 25/ К., 2011. - с. 170-176.

Додаткова література:

1. Забута Б. Музичне забезпечення хореографічних постановок / Б. Забута. – Рівне: Волинські обереги, 2011. – 195 с.
2. Хоцяновська Л. Генезис танцювальної імпровізації у ХХ ст. / Л. Хоцяновська // Вісник ХДФДМ. – 2012. - №5. – с. 173-177.
3. Хоцяновська Л. Особливості викладання імпровізації на кафедрі класичної хореографії / Л. Хоцяновська // Вісник КНУКіМ: Зб. Наук. Праць. - Вип. 25/ К., 2011. - с. 170-176.
4. Чепалов О. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст.: монографія / Олександр Іванович Чепалов; Харк. держ. акад. культури. – Х.: ХДАК, 2007. – 344с.
5. Шариков Д. Класифікація сучасної хореографії.: монографія / Денис Ігорович Шариков; Видавець Вадим Карпенко. – К.: Видавець Карпенко В.М., 2008. – 168 с.
6. Khotsyanovska L., Perova H. The place of discipline "Improvisation and contact improvisation" in the sistem of higher choreographik education of Ukraine. *Fundamental and applied research in practice of leading scientific schools*. (ISSN 2313-7525) Hamilton, Canada. 2018. Vol. 26, N2. P. 80–85.
7. Minton S. Choreography: a basic approach using improvisation / S. Minton. – 1rd ed. – Human Kinetiks Publisherrs, 1986. – 134p.

8. Minton S. *Choreography: a basic approach using improvisation* / S. Minton. – 3rd ed. – Human Kinetics, 2007. – 165p.
9. Morgenroth J. *Dance improvisations* / Joyce Morgenroth – Pittsburgh: University of Pittsburgh Press, 1987. – 139p.